

1900. Zur Psychopathologie des Alltagslebens 1901 (1920. već VII. izd.). Der Witz und seine Beziehung zum Unbewussten 1905. Ueber Psychoanalyse 1910. Vorlesungen zur Einführung in die Psychoanalyse 1917. Jenseits des Lustprinzips (2. izd. 1921). Massenpsychologie und Ich-analyse 1921.

Sudeći po Dr. R. Urbantschitschu (Psychoanalyse. Ihre Bedeutung und ihr Einfluss auf Jugenderziehung, Kinderaufklärung, Berufs und Liebewahl) nema bolesti, koju ne bi psihoanaliza izliječila. Očevidno pretjeruje.

KAKO SPIRITIZAM ŠKODI ZDRAVLJU.

Već je Lombroso opazio u svom djelu »Što iza smrti?« kako Eusapija Paladino iza pokusa padne u neku posebnu živčanu bolest (hyperaesthesia photophobia), a često se pojave i halucinacije i delirij. Probava silno trpi, i ako je što jela prije pokusa ili sjednice, povraća. Na svršetku pokusa noge su joj kao uzete i drugi je moraju nositi i svlačiti. Te pojave možemo zapaziti na svim medijima. Tako svjedoči čovjek, koji je od materijaliste postao spiritista (u širem značenju).

J. Godfrey Raupert bio je član Engleskog društva za psihično istraživanje i objelodanio je više spisa o spiritizmu u engl. jeziku. U svom njemačkom djelu »Der Spiritismus im Lichte der vollen Wahrheit« navodi sud svoга prijatelja fizičara sir W. Barretta, koji se također bavio znanstvenim istraživanjem spiritizma. Barrett veli: »Opazio sam propadanje svih medija, koji redovito posreduju u sjednicama« — Glasoviti engleski kemičar sir W. Crookes bio je prvi, koji je pred 50 godina pisao o materijalizaciji fenomenâ za spiritističkih sjednica. I on piše o medijima: »Kad sam promatrao bolno stanje živčanog i tjelesnog iscrpljenja, koje prouzrokuju ovi pokusi, kad sam vidio kako medij Mr. Home u besvjestici, blijed, bez riječi leži na zemlji, nijesam nimalo sumnjao, da umanjeње tjelesne snage odgovara gubitku životne snage«. Englez Dr. Schofield, liječnik za živce, proučavao je mediumizam preko 5 decenija i morao da liječi mnoge spiritističke žrtve. On veli: »Malo ih je među onima, koji su razvili ovu sposobnost (mediumizam), a da nijesu osjetili više manje i njezine posljedice. To su oćutjeli svi, koji mediumitet goje i vrše ga kao životno zvanje. Taj put vazda vodi niz strminu. Tijelo postaje prije ili poslije nesposobno da podnese napetost. I mišljenje jednako oslabi, a volja i moralni karakter se izrodi. Tu preotme mah pijanstvo, a i druge mane pa na koncu opće stanje postane sažaljivo«. — Liječnik živaca Dr. Williams bio

je prije i sam spiritista. On opisuje medija u svom djelu »Spiritism and Insanity« (spiritizam i ludilo) ovako: »Medij škriplje zubima, pjena mu izlazi iz usta; dà, tu su sve pojave epileptičkog napadaja. Tu je lomljenje udova, igranje žila, strašne grimase, odvratno nenaravno kričanje. Tko to promatra, posumnja, nije li tu igra sotonskog bića«.

Sam Raupert iznosi dva neugodna slučaja. Čujmo. Jedan se mladi engleski oficir u društvu drugih oficira zabavljao spiritističkim pokusima. To ga počne zanimati i on se daje na te pokuse. Iza godinu dana pojavi se u njemu takova bolest, da je morao dan i noć pisati saopćenja duhova. Više puta pokušao je da prestane, ali su mu ti tobožnji duhovi prijetili i on je morao dalje neprestano da piše. Najedamput nije mogao više da pogleda noža ili ma koji oštri instrument da uzme u ruke, jer je čutio u sebi nagon da se rani. Napokon mu nije trebalo više olovke, jer poče sada da piše prstom u zraku, što bi zatim glasno iz zraka čitao. Raupert jamči, da su se pred njim na tom oficiru zbivale stvari kao kod opsjednutog čovjeka. Napokon je taj mladi oficir otišao glasovitim liječnicima za živce u Engleskoj i na kontinentu, puštao se čak i hipnotizirati. Međutim je bilo sve uzalud. I sam ga je Raupert liječio naravnim sredstvima, ali uzalud, jer se taj čovjek konačno u zdvojnosti ubio.

Drugi slučaj zbio se na ženi jednog uglednog američanskog istraživaoca. Ovaj se poče baviti spiritizmom, pa je pri tome htio biti siguran da ga nitko ne vara. U tu svrhu razvio je kod svoje žene jaki medijumitet. Toj su se ženi zbivala saopćenja duhova svaki sat danju i noću. Ispočetka su ta saopćenja bila etički dobra. Iza malo vremena saopćenja su bila takova, da je doskora došlo do svađe između muža i žene. Nastade još gore, tako, da je žena domala postala sanjarkom i apatičnom za sve, izgubivši svaki interes za dnevni život. Ona je bila zadovoljna, ako je mogla razgovarati s pokojnom majkom. Sve je to muža vrlo uznemirilo. Na to on uze njezine rukavice i ode do nekog glasovitog medija. Ovaj odmah poviče: U velikoj je pogibelji gospođa, kojoj pripadaju te rukavice; zaposjelo ju je neko duhovno biće. Dalja pitanja uvjeriše jadnog muža, da tu valja tada energično postupati. Sve je bilo prekasno. Na poziv pokojne majke pokuša gospođa dva puta da se ubije, stoga je odvedoše u Englesku u jedan zavod za živčane bolesti. Raupert veli (l. c. str. 62), da je iza godinu dana s njom govorio. Još je i tada čutjela jaki nagon pisanja. Ona je sada bila svijesna, da ju je spiritizam upropastio.

Dr. je Carington u Engleskoj auktoritet prvog reda. On se čisto znanstveno bavio ovim pitanjem dugi niz godina, pa priznaje ovo: »Ja vjerujem danas, da je spiritistička pogibao vrlo velika, pa mislim da bi ovu stranu pitanja morali članovi Engleskog psihičkog društva više uvažiti. Treba bolje upoznati spise Dr. Violetta i Mr.

J. Rauperta. Ovaj piše: »Na me ne bi bili djelovali ni ti spisi, da nijesam doživio više slučajeva vrlo škodljivih, slučajeva prevare, ludila i svih grozota opsjednuća. Koji nijeću istinitost ovih činjenica i cijelo pitanje shvaćaju kao šalu; koji stoliće smatraju igrarijom i sumnjaju u istinitost nevidljivo djelujućih sila i utjecaja, ti bi morali jednom promatrati posljedice ovih spiritističkih pojava. Jedva će se onda moći rugati ovom istraživanju i držati sve medije za varalice. Onda će morati priznati, da postoji uistinu strašna tama — vlasti i moći, s kojima se mi u našem neznanju igramo, a da nijesmo ni svijesni strahovitih posljedica, koje nastaju, kada se nevidljivi svijet umiješa u vidljivi« (Raupert, l. c. str. 64).

Dr. L. Staudenmaier je profesor esperimentalne kemije u Freisingu te je g. 1920. ponovno izdao svoje djelo »Die Magie als experimentelle Naturwissenschaft«. On je pravio mnogo pokusa, pa se pri tome napinjao do boli. To je dakako upropastilo njegovo zdravlje: On je morao automatički pisati, domala je automatički slušao glasove, pa gledao pojave čudne. Halucinacije su bile jake i to vida i sluha, napokon predoše u formalne personifikacije. U njegovoj nutarnosti pojavi se domala više glasova, koji su bili u međusobnoj borbi protiv njegove volje. Tu se javiše lažni, nečisti, svakojaki duhovi, koji su postajali moralno sve jači, defektni, zločesti. Tobožnji »duhovi« dobiše prevlast na srce, pluća, pa je sada i srce drukčije tuklo i drugo bilo disanje. Ne potraje dugo, pa je on čuo udaranje po zidu, knjigama, na prozorima. Vrlo je zanimivo ovo razvijanje medijumizma kod Dr. Staudenmaiera, ali je ono — jer nam i iskreno on sam sve to opisuje u spomenutom djelu — i jaka opomena, do kakve bolesti psihičke dovodi spiritizam svoje sljedbenike; kako je on štetan po naše zdravlje.

